

Arkivnr: 2014/13022-4
Saksbehandlar: Jon-Rune Smørdal

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Fylkesutvalet		20.05.2014
Fylkestinget		11.06.2014

Tertialrapport pr. 30. april 2014 - rekneskapsprognose

Samandrag

Tertialrapporten etter 1. tertial viser eit meirforbruk på 20 mill. kr. Det er innanfor samferdsel og opplæring det ligg an til meirforbruk, medan det for rentekapitlet ser ut til å gå mot ei mindre innsparing. Med tanke på at totalbudsjettet er vel 7 300 mill. kr er dette avviket lite.

Fylkesrådmannen har likevel merka seg at det så langt er litt lågare inntekter i kollektivtransporten enn det som var budsjettet. Grunnen er i stor grad at det er større overgang frå kjøp av einskildbilletter til periodekort og kjøp av billetter med mobiltelefon.

Fylkesrådmannen foreslår ikkje å setja i verk tiltak på driftssida i samband med denne rapporten, men vil vurdere situasjonen etter 2. tertial ved utgangen av august.

På investeringsbudsjettet har fylkesrådmannen forslag om nokre endringar innanfor opplæringssektoren og for fylkesvegane.

Forslag til innstilling

1. Fylkestinget tek tertialrapporten til orientering.
2. Det vert gjort følgjande endringar i investeringsbudsjettet:

Stad	Art	Prosjekt	Tekst	Meirutg./ mindreinnt.	Mindreutg./ meirinnt.
10 300 420 00	02301 00	07602	Fylkesveginvesteringar		326 200 000
10 300 420 00	06201 00	07602	Bompengar	153 100 000	
10 300 420 00	08100 00	07602	Overf. frå staten	12 500 000	
10 300 420 00	08900 00	07602	Overf. frå andre	13 000 000	
10 621 020 00	02301 00	06030	Bergen Katedralskole		15 000 000
10 642 020 00	02301 00	06032	Bergen tekn.fagskole		15 000 000
10 659 020 00	02301 00	06028	Nye Voss vgs.	55 000 000	
10 773 200 00	06701 00	07318	Sal av eigedomar		50 000 000
10 773 200 00	05480 00	07318	Avsetjing til kapitalfond	50 000 000	
10 790 100 00	09100 00	09977	Bruk av lån	68 900 000	
10 790 110 00	07290 00	09977	Momskompensasjon	53 700 000	
				406 200 000	406 200 000

Johnny Ernst Stiansen
fung. fylkesrådmann

Nils Vetlesand
fung. fylkesdirektør økonomi

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Fylkesrådmannen, 12.05.2014

Investeringar

Tabellen gjev oversyn over kor mykje som er brukt til investeringar pr. 1. tertial:

	Reknesk. pr. apr.	Årsbudsj.	Forbruk i % av årsbud.
Administrasjon og fellesfunksjonar	34 937	84 000	41,6 %
Årstad videregående skole	42 417	110 000	38,6 %
Amalie Skram videregående skole	68 296	175 000	39,0 %
Nye Voss vidaregåande skule	17 273	55 000	31,4 %
Andre prosjekt opplæring	27 837	230 900	12,1 %
Tannhelsetenesta	1 749	30 000	5,8 %
Regional utvikling	0	1 000	0,0 %
Fylkeskommunal næringsverksemd	774	6 000	12,9 %
Fylkesvegar	385 014	2 105 990	18,3 %
Bybanen	426 462	1 604 000	26,6 %
Andre prosjekt samferdsel	12 812	54 500	23,5 %
Kultur	1 564	3 000	52,1 %
	1 019 135	4 459 390	22,9 %

Tabellen viser at berre 22,9% av årsbudsjettet for investeringar er brukt i løpet av 1. tertial. Prognosen tilseier at forbruket vil ta seg opp i 2. og spesielt 3. tertial, men fylkesrådmannen tilrår allereie no å setje ned budsjettet for fylkesvegane.

Fellesfunksjonar

Profilering av eigedomar

Løyvinga i 2014 på 10 mill. kr er ei vidareføring av tilsvarande løyving i 2013. Prosjektet pågår for fullt, men ein ser at arbeidet tek noko lengre tid enn føreset, mellom anna som følgje av at det ofte er tale om søknadsplykt.

IT - fellessystem

Løyvinga er på 25 mill. kr og prognosen er å halda seg innanfor denne ramma. Fleire innkjøpsprosjekt er starta opp, men vil ikkje generere direkte utgifter før 2. halvår 2014.

Opplæring

Rehabilitering/ombygg/mindre tilb. i skulesektoren

Denne posten omfattar ulike prosjekt knytt til ombygging/tilbygg i skulesektoren, samt inneklimateiltak, enøk tiltak, universell utforming med meir. Pr. utgangen av april er om lag halvparten av budsjettet på 120 mill. kr fordelt. Dei største løyvingane gjeld universell utforming med 25 mill. kr og inneklimateiltak ved Bergen Maritime vgs. med 10 mill. kr. Fylkesrådmannen legg til grunn at samla forbruk i 2014 vert om lag som budsjettet.

Amalie Skram videregående skole - nybygg

Framdrifta er i samsvar med planane og skulen vil vera klar til bruk til skulestart til hausten. Prognosane tyder på eit forbruk i 2014 om lag i samsvar med budsjettet. Noko uvisse er det likevel knytt til kontraktsavsluttingar, og i kva grad sluttoppgjer vil kome i år eller neste år.

Årstad vgs. – Tilbygg / rehabilitering

Hovudmåla for inneverande år er:

- Ferdigstille nytt mellombygg mellom bygg A og B inkl. ny hovudinngang for skulen.
- Etablere verkstadlokale i 1 etg. som inneheld ny maskinverkstad, sveiseverkstad, verkstad VG2 og verkstad for tilrettelagt opplæring.
- Bygge om 5 etg. høgblokka til elektrofag og TIP
- Bygge om 4 etg. høgblokka til elektrofag og personale samt ombygging 4 etg. fløybygget for tilrettelagt opplæring.
- Ombygging til nytt fylkesarkiv i bygg B
- Planlegge/prosjektare for ombygging/renovering av bygg A, med planlagt oppstart av bygging i 2015.

Framdrifta av byggearbeida er om lag som planlagt. Det er under utarbeiding ein justert plan der framdrift, økonomi og skuledrift skal samordnast. Fylkesrådmannen kjem attende til dette prosjektet etter 2. tertial.

Nye Voss vgs

Prosjektet er no inne i ein samspelprosess mellom totalentreprenør og fylkeskommunen for utvikling av forprosjekt. Forprosjektet vert lagt fram i eiga sak til handsaming i fylkestinget i juni med forslag om oppstart av byggearbeida i august. I tillegg skjer det førebuande arbeid i gardstunet med omlegging av teknisk infrastruktur og bygging av mellombels skule. For å halda framdrifta og aktiviteten oppe rår fylkesrådmannen til at løyvingane til prosjektet vert forsert og at budsjettet for inneverande år vert auka med 55 mill. kr slik at samla løyving for 2014 vert 110 mill. kr.

Nye Voss Gymnas

Prosjekteringsarbeidet pågår og fylkesrådmannen legg til grunn at byggearbeida vil starte opp mot slutten av året. Ein vil og få kostnader knytt til m.a. tilkomstveg. I 2014 er det budsjettet med 10 mill. kr til dette prosjektet. Fylkesrådmannen vil koma attende til eventuell budsjettjustering i rapporten etter 2. tertial.

Nye Åsane videregående skole

Framdrifta for dette prosjektet er i samsvar med budsjettet for inneverande år.

Bergens Handelsgymnas - Rehabilitering.

Framdrifta for dette prosjektet er i samsvar med budsjettet for inneverande år.

Bergen katedralskole - Tilbygg

Framdriftsplan er noko justert i høve til det som låg til grunn ved utarbeiding av budsjettet for 2014. Truleg vil ein få ei innsparing på om lag 15 mill. kr i 2014. Arbeidet som er gjort med forprosjektet tyder likevel på at samla kostnader med eit tilbygg vil bli høgare enn lagt til grunn i inneverande års budsjett/økonomiplan. Det er naturleg å kome attende til dette i samband med godkjenning av forprosjekt/rullering av budsjett/økonomiplan.

Bergen Tekniske fagskole - Oppgradering Haugeveien

I gjeldande budsjett/økonomiplan er det løyvt 25 mill. kr i 2014 og sett av 25 mill. kr i 2015. Prosjektet er i oppstartfasen og fylkesrådmannen foreslår å redusera løyvinga i 2014 med 15 mill. kr. Samla kostnad for prosjektet vil fylkesrådmannen koma attende til.

Hjeltnes vgs. - Drivhus planteskule

Prosjektet er planfasen og endeleg omfang/utforming av prosjektet er såleis ikkje klart. Målet er å kunna starta byggearbeida i løpet av 2014. Ei slik framdrift gjer at store delar av kostnaden med prosjektet vil koma i 2015 og fylkesrådmannen vil koma attende til dette i tertialrapporten etter 2. tertial.

Tannhelse

Det er så langt i år investert for om lag 1,5 mill. kr. Dette er i hovudsak kostnader knytt til prosjekta ved tannklinikane på Årstad og Sørås i Bergen. Prosessane for å få på plass leigeavtale for ny klinikk for Tannlegevakta og for ny klinikk på Askøy har teke lengre tid enn venta og fullføringa av prosjekta vil difor og bli skjøve noko ut i tid. Samla ventar ein difor eit mindreforbruk i 2014, men behovet i 2015 vil auke tilsvarande. Fylkesrådmannen vil kom attende til investeringsbudsjettet for tannhelse.

Sal av eigedomar

Av større sal har fylkeskommunen så langt i år fullført salet av Valen og Handeland gard, Bustadblokk Voss og Brynaskogen 25 og 27 på Voss. Vidare er sala av Voss Husflidskule og Rogne vgs. i ein slutfase, med overtaking av kjøper i midten mai og desember. Fylkesrådmannen rår difor til at budsjettposten for inntekter frå eigedomssal vert auka med 50 mill. kr.

Samferdsel

Billetteringssystemet

Løyvinga i 2014 er på 8 mill. kr. Halvparten av budsjettsummen gjeld avtale om sluttoppgjør med selskapet Atron – som har levert billetteringssytemet. Resten av løyvinga går til fornying av billetteringsutstyr og fornyingstakten vert tilpassa budsjettet.

Ruteinformasjonssystem

Løyvinga i budsjettet for 2014 er på 25 mill. kr. Summen gjeld sanntidsinformasjonssystemet og digital informasjon. Prosjektet er under avslutning og det er ikkje avvik å melda.

Automatisk passasjerteljing

I budsjettet for 2014 er det sett av 5 mill. kr til dette prosjektet. Prosjektet er i rute og det er ikkje noko avvik å melda.

Trafikantinformatjonssystem

Løyvinga er på 6,5 mill. kr i 2014. Prosjektet er enno i startfasen.

Biogasshybridbussar.

Løyving på 10 mill. kr i budsjettet for 2014. Prosjektet er i full gong og bussar vert levert til hausten.

Bybanevogner – nye vogner og forlenging.

For 2014 er det løyvt 74 mill. kr til kjøp av bybanevogner. Kontrakten med leverandøren Stadler går sin gong, og det er ikkje meldt om avvik frå betalingsplanen i 2014.

Bybanen

Byggjetrinn 2: Budsjettet er på 25 mill. i 2014. Revidert prognose frå Bybanen utbygging er på 20 mill. kr, men fylkesrådmannen kjem attende til behov for budsjettjustering etter 2. tertial.

Byggjetrinn 3: Prognosen til Bybanen utbygging i 2014 ligg under vedteke budsjett for 2014, men totalprognosen for byggjetrinn 3 er som tidlegare på 3.603 (2013-kr). Fylkesrådmannen vil kome attende til behov for budsjettjustering etter 2. tertial når prognosen for kostnadar i 2014 er sikrere.

Fylkesvegar

Fylkesrådmannen har ved fleire høve omtala omlegginga av budsjetteringsmåten for investeringar. Omlegginga medfører at også investeringsbudsjettet er eittårig med målsetjing at dei budsjetterte midlane skal nyttast det året løyvinga er budsjettert. I rapporten etter 2. tertial i 2013 nemnde fylkesrådmannen at ein i stor grad er komen i god gjenge med den nye budsjetteringspraksisen, men at det innanfor vegsektoren var trong for administrative fullmakter på grunn av den store prosjektmengda. Fylkestinget

godkjende i samsvar med dette fullmakt til fylkesrådmannen å omdisponera budsjettmidlar innanfor dei ulike programområda og til å fordela budsjettposten for rebudsjettering.

Fylkesrådmannen meiner framleis at budsjetteringsomlegginga i stor grad har gått seg til og at fullmakta til fylkesrådmannen har gjort gjennomføringa smidigare og mindre rigid. Fylkesrådmannen vurderer å foreslå å gje fylkesutvalet fullmakt til å gjera budsjettendring for dei strekningsvise prosjekta og mellom dei ulike programområda. T.d. er dette ordninga i Rogaland fylkeskommune og fylkesrådmannen vil koma attende til dette.

Nedanfor er det gjennomgang av dei ulike strekningsvise prosjekta i og utanfor Bergen kommune med ein omtale av programområda til slutt.

Bergensprogrammet – strekningsvise prosjekt

Ringveg vest, byggjetrinn 1 (Bergen kommune)

Regionvegsjefen foreslår å omdisponera innsparinga på Ringveg vest, byggjetrinn 1 på 37,4 mill. kr til delfinansiering av arbeidet med Sandslikrysset. Styringsgruppa i Bergensprogrammet har tilrådd dette. Det vil verta utarbeidd ein eigen avtale om denne omdisponeringa.

Ringveg vest, byggjetrinn 2 (Bergen kommune)

Prosjektet skal etter planen opnast for trafikk hausten 2015. Ein utfører no særleg elektroarbeid. Regionvegsjefen opplyser at framdrifta er i samsvar med gjeldande planar.

Åsamyrvegen (Bergen kommune)

Det er venta eit mindreforbruk på omlag 18 mill. kr. Prosjektet er i hovudsak finansiert med eksterne midlar i samsvar med rekkefølgekrav til private næringsutbyggjarar i Åsane. Statens Vegvesen er byggherre på vegne av Hordaland fylkeskommune. Tidspunkt for oppstart har vore seinare enn planlagt grunna manglande grunnerv. Prosjektet er venta ferdig sommaren 2015. Fylkesrådmannen foreslår å redusera løyvinga tilsvarande prognosen.

Strekningvise prosjekt utanom Bergen

Fv 107 Jondalstunnelen (Jondal kommune/Kvinnherad kommune)

Det er venta eit mindreforbruk på om lag 3 mill. kr. Prosjektet har løyving på 5 mill. kr i 2014.

Fv 567 Hauge – Lonevåg (Osterøy kommune)

Det er venta eit mindreforbruk på prosjektet i 2014 med om lag 1,5 mill. kr. Løyvinga i 2014 er 3,4 mill. kr. Det står att noko restarbeid, opparbeiding av tippområde og grunnerv.

Fv 310 Bordalsvegen (Voss kommune)

Prosjektet har ei løyving på 6,4 mill. kr i 2014. Voss kommune er byggherre for dette prosjektet og fylkeskommunen yter tilskot til utbetningsarbeidet på fylkesvegen. Anbudet for den delen som gjeld fylkesvegutbetringa er noko høgare enn det tilskotet som til no er budsjettet. Voss kommune har varsla at dei må kutte i prosjektet som følgje av dette. Sidan dette er tiltak på fylkesvegen som fylkeskommunen – etter Regionvegsjefen si vurdering – må gjennomføra seinare likevel, foreslår fylkesrådmannen å auka tilskotet til Voss kommune med 2 mill. kr til 8,4 mill. kr. Arbeidet kan startast opp før sommaren.

Fv 57 Konglevoll (Lindås kommune)

Prosjektet har ei løyving på 6 mill. kr i 2014. Prosjektet er venta ferdig i juni 2014. Det har vore mindre tilleggsarbeid enn rekna med og dermed er det venta eit mindreforbruk på 2 mill. kr for prosjektet og fylkesrådmannen foreslår å redusera budsjettet tilsvarande.

Fv 567 Hosanger sentrum (Osterøy kommune)

Det er venta eit mindreforbruk på 19,5 mill. kr i 2014. Prosjektet er forseinka grunna kompliserte geotekniske undersøkingar i prosjekteringsarbeidet. Planlagt utlysning er april/mai 2014. Forventa oppstart

vert truleg i september. Tilskot frå næringslivet på Osterøy på 1 mill. kr skal nyttast i år. Fylkesrådmannen foreslår å setja ned løyvinga med 19,5 mill. kr i 2014.

Hauglandspakken Fv 6 Sveio – Buavåg (Sveio kommune)

Det har kome inn ei anke på reguleringsplanen som gjer at framdrifta ikkje er som planlagd. Det er difor venta eit mindreforbruk på prosjektet med 9,6 mill. kr i 2014 og fylkesrådmannen foreslår å redusera løyvinga i 2014 med denne summen. Byggeplan vert utarbeida parallelt med reguleringsplan. Ein reknar med at ein kjem i gang fysisk med prosjektet til hausten.

Fv 209 Storskaret- Arefjordpollen (Fjell kommune)

Fv 158 Grindavoll-Lepsøy (Os kommune)

I fylkestingssaka om budsjettendring i mars 2014 skreiv fylkesrådmannen m.a. slik om desse prosjekta: « I tertialrapporten etter 1. tertial, til fylkestinget i juni, vil fylkesrådmannen koma nærare attende til desse prosjekta med budsjettjustering for kvart prosjekt. Då vil ein ha betre oversyn over kor mykje prosjekteringsmidlar det vil vera trong for i 2014. Regionvegsjefen vil då også ha oversyn over trongen for midlar i 2015 og seinare år til desse prosjekta.»

Storskaret - Arefjordpollen

Det er starta prosjekteringsarbeid av denne strekninga etter at fylkestinget i sak 62/13 vedtok økonomiplanen i desember 2013. Prognosen for 2014 er knytt til prosjektering og grunnerverv.

Prosjektering vert ferdig i oktober/november i år. Då vil ein kunne gjere eit betre kostnadsoverslag over tiltaket. Truleg vil ein kunne starta anleggsarbeidet tidleg våren 2015. Ferdigstilling kan skje tidleg sommar 2016. Eit førebels forslag til budsjett i 2015 er 85 mill. kr og dei resterande midlane i 2016. Ei sikrere kostnadsfordeling for 2015 og 2016, må ein kome tilbake etter at prosjekteringa er ferdig.

Grindavoll – Lepsøy

I 2013 vart reguleringsplan for strekninga Grindavoll – Blindasundet vedtatt. Ein starta med prosjektering av denne strekninga etter fylkestinget i sak 62/13 vedtok økonomiplanen i desember 2013. For resten av strekninga frå Blindasundet – Lepsøy må ein friske opp ein gamal reguleringsplan og prosjekteringsarbeidet for denne strekninga vert truleg også starta i år.

I Regional transportplan for Hordaland 2013-2024 er ikkje utbetring av strekninga kostnadsrekna. Det var førebels stipulert ein kostnad på 56 mill. kr. Regional transportplan legg opp til at ein kan bygge ut strekninga stegvis. Regionvegsjefen ser på noverande tidspunkt for seg at delstrekningar der det er flest bustadar og mjuke trafikkantar bør byggast først. Ein startar med prosjektering på Lepsøy når reguleringsplan er oppfriska. Truleg vil ein ha eit kostnadsoverslag på heile strekninga til hausten, og på fleire delstrekningar.

Første steg kan truleg lysast ut og startast tidleg i 2015. Ut frå budsjettvedtak i Fylkestinget på til saman 66 mill. kr, er det vanskeleg å seie kva behovet for 2015 og 2016 er på noverande tidspunkt. Regionvegsjefen legg til grunn at ramma må aukast dersom heile strekninga skal byggast ut.

For 2014 fører fylkesrådmannen opp 7,6 mill. kr til prosjektet Storskaret – Arefjordpollen og 5,4 mill. kr til prosjektet Grindavoll – Lepsøy.

Fv 49 Uggdal – Uggdalseidet (Tysnes kommune)

Det er venta eit mindreforbruk på 4 mill. kr. Prosjektet har fått seinare framdrift enn planlagd, som følgje av naudsynte planjusteringar. Grunnforhandlingar vart og forseinka og vart fyrst ferdig i desember 2013. Kontrakt med entreprenør er inngått og det er venta at prosjektet startar opp med det første. Fylkesrådmannen foreslår å redusera løyvinga i 2014 med 4 mill. kr.

Fv 562 Rundkjøring Florvåg (Askøy kommune)

Det er venta eit mindreforbruk på 8,5 mill. kr i 2014. Prosjektet fekk løyvd midlar i marstinget. Det er venta at prosjektet vert ferdig ved årsskiftet, men at sluttkostnadene kjem først i 2015. Budsjetten vert foreslått sett ned med 8,5 mill. kr.

Fv 7/fv 49 Kvammapakken (Kvam herad)

Totalt har prosjektet løyving på 100 mill. kr i 2014. Det er eit venta mindreforbruk på 35 mill. kr.

Det er inngått kontrakt for ein del av Lingaparsellen og arbeidet kjem i gang i år.

Deler av mindreforbruket kjem av at ein kjem noko seinare i gang med prosjektet Skipadalen – Norheimsund enn føreset. Reguleringsplanen for Skipadalen – Norheimsund er godkjent. Prosjektet kjem seinare i gang som følgje av at grunnverv tek lengre tid enn planlagt. På delen nærast Norheimsund er det svært mange grunneigarar. Ein vurderer å dele parsellen i to delstrekningar for å kome i gang på strekninga der det er færrast grunneigarar.

Noko av mindreforbruket kjem og av at planarbeidet på Kvamskogen tek lengre tid enn forventa grunna geotekniske undersøkingar. Ein forventar å kunne starte opp på Kvamskogen i haust.

Fylkesrådmannen foreslår å redusera budsjettet for Kvammapakken med 35 mill. kr i 2014.

Fv 48 – Tyssetunellen (Samnanger kommune)

I budsjettet for 2014 har fylkesrådmannen ei oppstilling som viser kostnadsprognose på 580,6 mill. kr i løpande prisar til og med ferdigstilling i 2015. I tillegg står det følgjande: «Fylkesrådmannen vil koma attende til dette prosjektet til fylkestinget i tertialrapporten etter 1. tertial 2014. Ein vil då ha sikrere haldepunkt om totalkostnadene samanlikna med fylkestinget sitt vedtak i mars 2012.»

I denne tertialrapporten anslår ein at totalkostnadene er nærare 610 mill. kr. I fylkestingssak nr. 10/12: Tunnel bak Tysse, godkjenning av oppstart vart det vedtatt ei ramme på 430 mill. kr i 2011-kr. Usikkerheit var sett til +/- 30 % for gang- og sykkelvegen langs Frølandsvatnet og +/- 10 % i kostnadsoverslaget for resten av prosjektet.

Økonomisk ramme 430 mill. kr i 2011-kr					
	2011	2012	2013*)	2014	2015 **)
Øk ramme - oppjustert med SSB sin prisindeks for veganlegg og auke i MVA	430000	435076	472547	262504	18030
Forbruk år for år	6774	42661	216195	245000	99370
Diff ramme og forbruk år for år	423226	392415	256352	17504	-81340
Total kostnadsauke på prosjektet					81340

*) i 2013 auka meirverdiavgift med 15,9 %

**) Føreset at prisauke vert 3 %

Denne oppstillinga viser at dette prosjektet kjem ut med ei overskriding på 81,3 mill. kr i løpande prisar.

Det var i fylkestingsaka – sak10/12 – understreka at det var knytt uvisse til kostnadsoverslaget på 430 mill. kr 2011-kr. I ettertid må fylkesrådmannen konstatere at kostnadene vert enda høgare. Utrekningar viser at kostnadene vert om lag 18 mill. kr høgare enn overslaget tillagt uvisseoverslaget.

For 2014 er det budsjettert med 230 mill. kr til Tyssetunellen. Prognosen frå Regionvegsjefen er no 245 mill. kr. Det er knytt uvisse også til dette talet – og til totalprognosen – ettersom ein no er i forhandlingar med entreprenøren om tilleggskrav. Ein veit meir om resultat av forhandlingane over sommaren og fylkesrådmannen kjem difor attende til dette prosjektet i rapporten etter 2. tertial. Det vert lagt til grunn ferdigstilling og opning av prosjektet i juni/juli 2015.

Fv 545 Stord vestsida (Fitjar kommune/Stord kommune):

I 2013 vart det er føreteke eit nytt kostnadsoverslag på prosjekta og sendt søknad for utviding av innkrevjingstida av bompengar til behandling i kommunane og fylkeskommunen. Søknaden om utvida bompengeperiode vert handsama i eiga sak på fylkestinget i juni. På strekninga Rimbareid -Vik vert det

gjennomført planarbeid i 2014. Sagvåg bru er det prosjektet som det er anleggsdrift på i 2014. Ein kjem ikkje i gang så tidleg som tenkt på grunn av at grunnavklaringar har teke lengre tid enn føreset. Truleg vert prosjektet lyst ut før sommaren. Det er venta eit mindreforbruk på 12,8 mill. kr på prosjektet og budsjettet vert foreslått redusert tilsvarende.

Fv 122 Venjanaset – Strandvik (Fusa kommune)

Det er venta eit mindreforbruk på 5 mill. kr i 2014. Årsaka er at reguleringsplan vart godkjent seinare enn føresett. Forventa totalkostnadar er uforandra. Fylkesrådmannen foreslår å redusera budsjettet for 2014 med 5 mill. kr.

Askøypakken (Askøy kommune)

I fylkestingssaka om budsjettendring i mars 2014 skreiv fylkesrådmannen m.a. slik om Askøypakken: «I tertialrapporten etter 1. tertial til fylkestinget i juni, vil fylkesrådmannen koma attende til Askøypakken med gjennomgang av framdrifta for prosjekta i pakken.»

Askøypakken held på å etablere seg, samstundes med at ein starter prosjektering av dei to delprosjekta Fv 212 Slettebrekka og Fv 563 Strømsnes. Delprosjektet Fv 563 Bakarvågen er framleis under bygging. Det er inngått avtale med leverandør for teknisk utstyr av bomstasjonane, og arbeidet går som planlagt med mål om oppstart av bominnkrevjing i veke 40.

Revidert prognose for 2014:

Delprosjekt	Kostnad 2014
Prosjektadministrasjon	11,0 mill. kr
Fv. 212 Slettebrekka	20,6 mill. kr
Fv. 563 Strømsnes	20,9 mill. kr
Askøybomstasjoner	12,5 mill. kr
Fv. 563 Bakarvågen	15,0 mill. kr
Askøypakken justert prognose	80,0 mill. kr

Prognosen i 2014 er justert ned for året til 80 mill. kr, mot prognose i januar 2014 på 102,5 mill. Dette skuldast fleire forhold. Kostandene ved oppføring av bomstasjonane vert lågare enn først rekna med og delprosjekta har kome noko seinare i gang.

Det er no i gang arbeid med å kvalitetssikra kostnadsoverslaga for dei enkelte delprosjekta. Til hausten vil ein óg ein ha betre oversikt over reguleringsplanane i pakken.

Status i reguleringsplanarbeidet er no:

- Fv. 562 Juvik – Ravnanger: Eit endeleg forslag til reguleringsplan for parsellen vert levert frå Vegvesenet til kommunen innan sommaren.
- Fv. 562 Fromreide – Kjerrgarden: Askøy kommunen utarbeider reguleringsplan i samarbeid med Vegvesenet. Det er venta vedtak til hausten.
- Fv. 562 Fauskanger sør: Reguleringsplanen er vedtatt i 2001. Vi vurderer no om vi må friske opp planen og få den behandla på ny.

Fylkesrådmannen foreslår å redusera budsjettet for Askøypakken med 22,5 mill. kr i samsvar med prognosen ovanfor.

Fv 541/fv 542 Bømløpakken (Bømlo kommune)

Det er venta eit mindreforbruk på 97,8 mill. kr i 2014. Forventa mindreforbruk heng saman med forseinking i samband med reguleringsplaner på Stokkabekken-Siggjarvåg, Hestaneset-Tjong og Røyksund bru med veg. Ein reknar med oppstart av prosjekta før årsskiftet med unntak av Røyksund bru. Oppstart av Røyksund bru er avhengig av at reguleringsplan blir godkjent. Dette gjer at forbruket vert langt lågare enn det som var rekna med når budsjettet vart utforma.

Nærare omtale av dei einskilde prosjekta i Bømlopakken

- Fv 541 Stokkabekken - Rubbestadneset: Det står att arbeid med grøntanlegg, asfalt og merking.
- Fv 542 Hollundsaldalen – Stokkabekken: Prosjektet er ferdig og det står att nokre restkostander.
- Fv 541 Rubbestadneset – Miljøgate: I 2013 vart arbeid i Bedehusvegen starta opp seinare enn planlagt. Arbeidet er no godt i gang.
- Fv 542 Stokkabekken-Siggjarvåg: Dette prosjektet, pluss prosjekt "Toplanskryss Stokkabekken" er slått saman og er ein totalentreprise. Første del av rundkjøring (del av toplanskryss) er under utføring og blir ferdigstilt ilag med prosjekt fv 541 Stokkabekken - Rubbestadneset. Prosjektet går som planlagt og det er venta utlysning av entreprise før sommarferien 2014.
- Fv14 Stavland-Bjødledalen: Prosjektet har hatt offisiell opning i des-13. Det står att noko sluttarbeid blant anna arbeid med grøntareal og slitelag. Sluttoppgjeret er litt forseinka. Prosjektet er venta ferdig før sommarferien 2014.
- Fv542 Røyksund-Eikeland: Prosjektet går som planlagt, og er venta ferdig sommaren 2014.
- Fv541 Tjong-Løvegapet: Reguleringsplan er ferdig og sendt over til kommunen. Ein reknar med godkjenning av planen før årsslutt.
- Fv 541 Hestaneset – Tjong: Prosjektet er ca. 2 månader forseinka grunna omprosjektering (reduert vegbredde). Prosjektet er klar til utlysning.
- Fv18 Klubbo – Bømlø: Framdrifta er som planlagt. Prosjektet er lyst ut. Oppstart av prosjektet er venta etter sommarferien 2014.

Fylkesrådmannen foreslår å redusera budsjettet for Bømlopakken med 97,8 mill. kr i samsvar med prognosen frå Regionvegsjefen.

Programområde

Fylkesrådmannen har som nemnt fullmakt til å gjera budsjettendringar for prosjekt innanfor dei ulike programområda. I ei eiga administrativ sak vil fylkesrådmannen vedta slike budsjettendringar. I Bergensprogrammet gjeld det ei rekkje prosjekt innanfor programområda Gang- og sykkeltiltak, Trafikksikringstiltak og Kollektivtiltak. Utanom Bergen gjeld budsjettendringane innanfor programområda Miljøtiltak og Mindre utbetringar.

Standardhevingstiltak

Det er løyvd totalt 76,3 mill. kr til standardhevingstiltak. Til opprusting av fv 134 Frøland – Kvittingen er det inngått avtale med BKK om at selskapet yter tilskot på 10 mill. kr til arbeidet fordelt med 5 mill. kr kvart av åra 2014 og 2015. Fylkesrådmannen budsjetterer etter dette med 5 mill. kr i tilskot frå BKK og vil koma attende til resten av tilskotet frå BKK i budsjettet for 2015.

Rassikring av fylkesvegar

Fv 7 Lussandberget (Granvin herad)

Det er venta eit mindreforbruk på 31,5 mill. kr for prosjektet i 2014. Prosjektet er lyst ut og det er kome inn to tilbod. Til fylkestinget i juni er det lagt fram eiga sak med forslag om oppstart av prosjektet. Dersom prosjektet vert vedteke starta opp, reknar ein med å bruka om lag 37 mill. kr i 2014 (budsjett er i dag 68,7 mill. kr). Fylkesrådmannen foreslår å redusera budsjettet tilsvarande prognosen.

Fv 7 Haukanseberget (Granvin herad)

Dette prosjektet starta opp hausten 2013 og det er ikkje rekna med nokre endringar i høve til budsjettet i år.

FV 7 Tokagjelet (Kvam herad)

Fylkesrådmannen viser til eiga sak om oppstart av arbeidet i Lussandberget. I saka er det forslag om å nytta noko av dei innsparde midlane i Lussandberget i år til opprustingsarbeid etter raset i Tokagjelet. Regionvegssjefen opplyser at det vil vera behov for 15 mill. kr til oppsetting av portalen for Snauhaugtunnelen. Fylkesrådmannen følgjer opp dette og foreslår å setja av 15 mill. kr til arbeid i Tokagjelet.

Budsjettendringane innanfor fylkesvegar kan oppsummerast slik:

	mill.kr.
Åsamyrvegen	-18,0
Fv 310 Bordalsvegen	2,0
Fv 57 Konglevoll	-2,0
Fv 567 Hosanger sentrum	-19,5
Haugalandspakken	-9,6
Fv 209 Storskaret-Arefjord og Grindavoll - Lepsøy	-77,0
Fv 49 Uggdal-Uggdalseid	-4,0
Fv 562 Rundkøyering Askøy	-8,5
Fv 7/Fv 49 Kvammapakken	-35,0
Fv 545 Stord Vestside	-12,8
Fv 122 Venjaneset - Strandvik	-5,0
Askøypakken	-22,5
Bømlopakken	-97,8
Fv 7 Lussandberget	-31,5
Fv 7 Tokagjelet	15,0
<u>Sum endringar</u>	<u>-326,2</u>

Drift

Fylkesrådmannen vil minne om at frå og med 2014 skal momskompensasjon for investeringar ikkje lenger førast i driftsrekneskapen. Dette fører til at netto driftsresultat vert mindre enn tidlegare år. I rekneskapen for 2013 var netto resultatgrad heile 6,6%, mens det i 2014 er budsjettert med 0,9% netto resultatgrad.

Politiske organ og administrasjon

Pr. 30. april hadde ein brukt 37,7% av årsbudsjettet. Dette er innanfor det som vert rekna som normalt. For ein del tilskotsordningar og kontingentar blir størstedelen av årssummen betalt ut tidleg på året.

Diverse utleigeobjekt

Denne posten omfattar mellom anna utleige av skuletomt i Åsane, Ibsensgt. 118, deler av parkeringsinntektene ved Bergen Maritime vgs, inntekter knytt til deponi av masser/uttak av stein på Stend og utleige knytt til fylkeskommunal eigedom på Meland. Bustadblokka på Voss er seldt, men blir ikkje overtatt av ny eigar før ved nyttår. Fylkesrådmannen reknar med å få noko høgare inntekter enn budsjettert knytt til Stend og Åsane, og ei samla meirinntekt på om lag 0,5 mill. kr.

Kommunikasjonsarbeid

Fylkeskommunen har styrka kommunikasjonsarbeidet gjennom intern overføring av stillingar: Ny kommunikasjonsdirektør byrja 1. desember 2013, ein rådgivar vart overført frå stab 1. februar og to nye rådgivarar byrjar 1. mai.

Leiaropplæring

Nytt opplegg for leiaropplæring er starta opp våren 2014. Denne opplæringa gjeld leiarar som byrja i fylkeskommunen etter 1.1.2012 og har fem dagsamlingar. Eit nytt kull vil starte opp hausten 2014, og det er planlagt eit kurs kvart halvår frametter.

Hausten 2014 startar leiarutviklingsprogram for leiarar med meir enn fem års fartstid i fylkeskommunen.

Medarbeidarundersøking

I mars 2014 har den første store medarbeidarundersøkinga i fylkeskommunen vore gjennomført. Tema i undersøkinga er mellom anna arbeidsmiljø, motivasjon og leiing. Kostnadene til undersøkinga, og oppfølging av denne i form av kurs og ev. tilleggstenester, er stipulert til kr 300 000.

Fellesfunksjonar / lønsavsetjing

Det er ikkje oppnådd semje i lønsoppgjeret for kommunesektoren. Oppgjeret går no til mekling. I budsjettet er det lagt til grunn ein lønsvekst på 3,5%. Inntil vidare legg fylkesrådmannen til grunn at lønsavsetjinga vil halde.

Opplæring

Status Opplæringsavdelinga

For Opplæringsavdelinga og aktivitetar administrert av avdelinga er justert resultat pr. april eit overskot på om lag 3 mill. kr. Årsprognosen for 2014 for dette budsjettområdet Opplæringsavdelinga er også overskot; eit resultat i storleiken 5 millionar.

Kostnadane knytt til årsverka og drifta på sjølve Opplæringsavdelinga er innanfor budsjett. I hovudsak er dette grunna i ei lågare bemanning enn det som er budsjettert; blant anna grunna etterslepp når det gjeld tilsetjingar i ledige stillingar. Det resterande avdelingsbudsjettet har eit forbruk, blant anna på innkjøp, som samsvarer med det som er planlagt. Årsprognosen er eit mindreforbruk på 1-2 mill. kr.

For dei fleste andre større aktivitetane underlagt Opplæringsavdelinga er det pr. fyrste tertial positive budsjettavvik. Under er det kort gjort greie for økonomisk status pr. fyrste tertial på dei viktigaste av desse områda.

Status Dei vidaregåande skulane

For skulane er justert resultat pr. april om lag 4 mill. kr i underskot. Dersom ein samanliknar med 2013 er skulane inne i ein god trend. I tillegg er det langt betre totalt samsvar mellom rekneskap og budsjett, og det er færre større budsjettavvik. Dette har også samband med at budsjetteringa av skulane er noko lagt om. Tidligare har lønsida til skulane gjerne hatt store negative budsjettavvik, medan driftssida til skulane har hatt tilsvarende store overskot.

Årsprognosen for 2014 for dei vidaregåande skulane vert etter fyrste tertial vurdert til eit underskot i storleiken 5-10 mill. kr. Dersom skulane tilpassar seg dei nye reglane for fondsavsetjing, så kan samla underskot verta større.

Under er tabell som summerer opp den økonomiske stoda for alle skulane pr. fyrste tertial. Denne er basert på rapporteringa som skulane har sendt inn pr. fyrste kvartal og rekneskapstal i Økofocus. 41 % av skulane hadde eit overskot totalt sett i rekneskapen pr. fyrste tertial 2014. 31 % av skulane hadde ein skuleøkonomi i balanse. 28 % av skulane hadde eit negativt rekneskapsresultat pr. april.

	Totalt
Overskot	41 %
Underskot	28 %
Balanse	31 %

Samla sett er skuleresultata og den økonomiske stoda bra.

Skulefonda og nye retningslinjer

Sak om fondsreglar har vore opp til politisk handsaming i opplærings- og helseutvalet og i fylkesutvalet. Dette medfører ei endring i økonomiforvaltninga i skulesektoren. Vedtaket går på at skulane si avsetjing til frie disponible fond vert avgrensa noko. Reglane som vert innført ved årsoppgjeret for 2014 tilseier at skulane ikkje kan ha større fondsavsetjing enn 5 % av skulen sitt netto driftsbudsjett. Eksempelvis 5 mill. kr dersom skulen har eit netto årsbudsjett på 100 mill. kr. Ein unntaksregel kan brukast for skular som grunna små driftsbudsjett kjem dårleg ut ved bruk av denne hovudregelen. Unntaksregelen seier at ein skule kan ha 0,75 % av totalt årsbudsjett for alle skulane – i 2013 tilsa dette 1,7 mill. kr.

Søknaden til vidaregåande skule

Førebels er det usikkert om eventuelle endringar i søknadstala til vidaregåande skule for skuleåret 2014/2015 vil gje økonomiske utslag. Dette må vurderast igjen til hausten når sjølve inntaket av elevar er unnagjort. Då vil det også vera klart kor mange utan rett til vidaregåande opplæring som vert tekne inn som elevar ved skulane våre. Desse er ikkje med i elevtalsprognosane i Hordaland. I tillegg er det eit spørsmålsteikn kor mange tilbod med marginal søknad som vert sett i gang. Slike tilbod treng ofte ekstrafinansiering utover det gjeldane budsjettmodell gjev av ressursar.

Spesialundervisning

Frå og med budsjettåret 2014 er midlar til spesialundervisning ved våre eigne skular lagt ut i dei opphavlege skulebudsjetta. Dersom det vert endringar mellom skulane når det gjeld trong for ressursar på dette området, vert det ei omfordeling av ressursar mellom skulane etter elevteljinga. Utanom dette har Opplæringsavdelinga ein pott på 5 mill. som pr. fyrste tertial er tilnærma ubrukt. Denne er tiltenkt særskilte resursbehov eller nye tiltak hausten 2014. Omlegginga i budsjetteringa av dette området har resultert i færre søknadar om ressursar frå skulane.

Talet på elevar som treng spesialundervisning og tilrettelagt opplæring i ordinære klassar ser ut til å auka også i 2014, men så langt pr. fyrste tertial er det ikkje eit meirforbruk i høve til budsjett; det gjeld for Opplæringsavdelinga, skulane og den eksterne spesialundervisninga.

Fagskulen

Det er god budsjettkontroll på midlane som vert tildelt dei ulike fagskulane. Det er venta at skulane med fagskuletilbod også i 2014 vil halde seg innanfor budsjetttramma, og ha få negative budsjettavvik. I tillegg til fylkeskommunale budsjettmidlar har ein på dette området disponibelt ein del statsmidlar; både forventa tildelingar i 2014 og ubrukne midlar overført frå 2013.

Fagskulestyret har i november 2013 vedteke å setja i gang tredje kull innan maskinteknikk og automasjon/elkraft ved Bergen tekniske fagskole, studiestad Stord. Fylkeskommunen sin del av kostnadene for dette fagskuletilbodet er 2,7 mill. kr fordelt over åra 2014 og 2015. Fylkesrådmannen legg til grunn at kostnaden i 2014 vert dekkja innan opplæringsbudsjettet og vil koma attende til det som gjeld 2015 i budsjettet.

Fagprøvar

Rekneskapen for fagprøvar har i fleire år synt eit positivt budsjettavvik. Det er no større trykk og aktivitet på dette området, og det er ikkje lenger venta eit monaleg ubrukt budsjett i 2014.

Lærlingtilskot

Det er for tidleg å gje konkrete prognosar for lærlingtilskotet. Budsjettet for 2014 vart auka i tråd med nyteikningane av lærekontraktar, og auken i lærlingtilskotet i 2013. Dei fyrste signala i høve til utbetaling av læretilskot i 2014 gjev inntrykk av at budsjetttramma er tilstrekkeleg, og at ein moglegvis får ein mindre auke i talet på lærlingane enn det som er lagt til grunn i budsjettet. Dette vil verta klårare i løpet av mai. Men førebels er det forventa balanse eller eit mindre overskot på dette området.

Gjesteelevar

Førebels er det eit stort overskot på kontoen for gjesteelevsoppgjer. Dette er grunna i ulik periodisering mellom budsjett og kostnadane som enno ikkje er påløpt. Det er for tidleg å seia noko om forbruket for 2014 på dette området, men førebels er det ikkje forventa større budsjettavvik.

Vaksenopplæring

Til vaksenopplæring vart det fordelt meir budsjettmidlar i 2014 enn tidligare år. Ved nærare gjennomgang syner det seg at kursa som skulane gjennomfører i fleire år har hatt god finansiering. Midlane er alt delt ut i dei opphavlege skulebudsjetta, og det er kanskje rom for trekke ned noko på tildelingane til skulane. Dette vil i så fall gje eit overskot på dette området ved årets slutt.

Manger folkehøgskule

Skulen har god kontroll på økonomien og ei balansert drift pr. fyrste tertial av 2014. Det er venta at skulen ved årsslutt har balanse eller eit mindre negativt budsjettavvik.

OT/PPT

OT/PPT, er som nemnt i tidligare rapportar, no vorte del av økonomien og resultatet i Opplæringsavdelinga. Det som heng igjen er at OT/PPT pr. 31.12.2013 hadde 4,3 millionar i frie fondsmidlar. Dette skal brukast på ulike tiltak og prosjekt i løpet av 2014.

Oppsummert status og førebels årsprognose opplæringssektoren

Når ein summerer opp resultatata og prognosane for dei vidaregåande skulane, Opplæringsavdelinga og dei andre områda innanfor opplæringssektoren, så er sektoren i balanse etter fyrste tertial. Prognose pt for 2014 tilseier balanse eller eit mindre underskot – opp mot 5 mill. kr. Usikkerheitsmoment som i størst grad vil spela inn i høve til om prognosen slår til er elevtalsutvikling, tal på lærekontraktar og korleis skulane tilpassar seg innføringa av grenser for disponible fond.

Tannhelsetenesta

Rekneskapsprognosen for 2014 viser eit totalt overforbruk på årsbasis berekna til 1,7 mill. kr. Fylkestannlegen vil følgja tannhelsetenesta si økonomiske utvikling nøye i tida framover, men vurderer at regnskapstala pr 30. april 2014 ikkje gir grunnlag for å setta i verk spesielle tiltak no.

Totale inntekter er i dei fleste tannhelsedistrikta betre enn budsjettet.

Tannhelsetenesta kompetansesenter Tk-Vest avd. Hordaland er nå i tilnærma full drift med 40 tilsette. Delar av utgiftene knytt til TK-Vest avd. Hordaland skal dekkast av helse- og omsorgsdepartementet (HOD). Det er sendt søknad til HOD om desse budsjettmidlane i 2014:

- Til drift av Tk-Vest inkl midlar til forskning – 9,0 mill. kr
- Til drift av senter for odontofobi – 4,7 mill. kr
- Lønsmidlar til to tannlegar som er tek 3-årig spesialistutdanning i barnetannpleie – 0,7 mill. kr

Svar på søknadene vil truleg liggja føre i løpet av juni 2014.

Driftstal 1. tertial 2014.

Det totale talet på prioriterte pasientar for tannhelsetenesta har auka med 3000 frå 2013 til 2014. Dette skuldast folkeauken i fylket. Per 1. tertial hadde tannhelsetenesta behandla 1000 fleire pasientar i 2014 enn i 2013, men den prosentvise andelen er om lag den same i dei to åra (2013: 27,6%/2014:27,7%). Talet på ferdigbehandla pasientar varierer noko frå distrikt til distrikt, men med unntak av Aust tannhelsedistrikt har alle tannhelsedistrikta behandla fleire pasientar i 2014 enn på same tidsrom i 2013.

Fylkestannlegen si vurdering er at pasientbehandlinga er godt i samsvar med årsplanen. Variasjonane mellom dei ulike tannhelsedistrikta har organisasjons- og bemanningsmessige årsaker.

Tannklinikkar.

Følgjande tannklinikkar er lagt ned i løpet av første tertial 2014:

- Austrheim tannklinikk
- Sandviken tannklinikk
- Kalfaret tannklinikk

Årstad tannklinikk er utvida frå 7 til 14 behandlingsrom. Årstad tannklinikk er med dette den største klinikken i tannhelsetenesta. På denne tannklinikken er det og eit samarbeid med Universitetet i Bergen ved at alle tannlege- og tannpleiarstudentar hospiterer og på den måten får innsyn og røynsle i tannbehandling av eldre og sjuke pasientar som er innlagde på institusjon.

Studentsamskipnaden i Bergen har og eit tilbod på Årstad tannklinikk om tannhelseteneste til studentar.

Søking til ledige stillingar.

Det er god søknad til ledige tannlege-, tannpleiar- og tannhelsesekretærstillingar. Til ledige tannlegestillingar er det ofte om lag 25 søkjarar. Mange av søkjarane er utlendingar som ønskjer å arbeide i Noreg, eller norske ungdommar som har teke tannlegeutdanning i utlandet. Tannlegar med slik bakgrunn har lisens som tannlege, men ikkje autorisasjon. Ved ei ev tilsetning må dei difor arbeide under rettleiing av tannlege med autorisasjon i eitt år.

Regional utvikling

Så langt fylkesrådmannen kan sjå i dag vil Regionalavdelinga halde seg innanfor budsjetttramma for 2014.

Samla sett har Regionalavdelinga eit mindreforbruk i forhold til budsjett hittil i år. Hovudårsaka til dette er at utbetaling av tilskot skjer etter at dokumentasjon frå mottakarar er kome inn, til dels seinare på året og til dels seinare år. Dette er vanleg for avdelinga frå år til år og i høve budsjettprognosen.

Fylkeskommunal næringsverksemd/konsesjonskraftinntekter

Det er budsjettert med ei netto inntekt frå sal av konsesjonskraft på 72 mill. kr i 2014. Prognosen er at ein vil ende opp nokså nær denne summen. 85% av volumet i 2014 er sikra gjennom finansielle priskontraktar.

Samferdsel

Transportordninga for funksjonshemma.

Forbruket ligg så langt innanfor budsjettet. I 2013 var det eit overforbruk på 1,5 mill. kr i forhold til budsjettet. Det er ikkje gjort tiltak for å redusera forbruket i 2014. Her kan såleis koma eit mindre overforbruk i løpet av året.

Strategi og handlingsplan

Forbruk så langt i 2014 er 1,0 mill. kr av budsjettet på 4,6 mill. kr. Posten vert m.a. nytta til konsulenthjelp, og så langt har det vore lite utgifter til dette. Det er og midlar til innfartsparkering, og kostnadane her vil auka utover året.

Skuleskyss grunnskule

Budsjettet er på 41,06 mill. kr. Det er så langt nytta 16,4 mill. kr. I 2013 var forbruket 45,4 mill. kr. det ser ikkje ut til at forbruket vert mindre i 2014 enn i 2015, så det går mot eit overforbruk på denne posten i 2014. Særskyssen i Bergen og kringliggjande kommunar er ute på anbod, og nye avtalar skal gjerast gjeldande frå skuleåret 2014/2015. Deler av det gjeldande anbudet hadde gunstige prisar. Det er grunn til å tru at prisane vil auka i dei nye avtalane. Dette vil også påverka totalforbruket i 2014. Fylkesrådmannen vil koma nærare attende til dette i rapporten etter 2. tertial.

Vidaregåande skuleskyss

Det er budsjettert med 71,5 mill. kr på denne posten. Det er så langt forbrukt 22,4 mill. kr. Dette ligg innafor budsjettet, men det er for tidleg å seia noko om kva ein endar opp med når året er ute. Også vidaregåande skuleskyss vil bli påverka av nye anbodsprisar, men i mindre grad enn grunnskuleskyss. Dersom prisen i dei nye anboda aukar med 10%, kan overforbruket på skuleskyss samla bli på om lag 5,0 mill. kr.

For å halda kostnadene nede vert det kontinuerleg arbeidd med samordning av elevar, og dette arbeidet held fram i budsjettåret.

SKYSS - kostnader

Administrasjon

Budsjett pr. april er på 15,2 mill. kr og forbruk er 16,2 mill. kr. Bakgrunnen for at forbruket er større enn budsjettet gjeld innleie av konsulentar i samband organisering av skuleskyss. Det er venta at ein greier å hente inn dette og ein ser ikkje føre seg avvik utover i driftsåret.

Generell drift

Budsjett pr. april er på 27,4 mill. kr. Forbruk så langt er på 20,3 mill. kr. Underforbruket på 7,1 mill. kr skuldast manglande faktura på serviceavtalar og at den lineære kostnadsperiodiseringa ikkje samsvarar med reelle utbetalingar.

Ferjedrift

Budsjett på 107,2 mill. kr mot forbrukt 100,3 mill. kr per april - mindreforbruk på 6,8 mill. kr. Grunnen til dette er ei svakare kostnadsutvikling enn føreset ved utarbeiding av budsjettet. Så langt reknar ein med å ha god kontroll på ferjebudsjettet.

Bilruiter

Budsjett på 422,5 mill. kr og forbruk på 428,8 mill. kr. Fylkesrådmannen legg til grunn at budsjettet vil vera tilstrekkeleg for å dekkja drifta resten av året. I den interne periodiseringa av budsjettet er det lagt opp til ei viss auke i forbruket i andre halvår.

Båtruter

Budsjett på 55,4 mill. kr og forbruk på 55,9 mill. kr - meirforbruk på 0,5 mill. kr. Meirforbruket skuldast avrekning av drivstoffkompensasjonen for 2013. Den underliggjande drifta er i balanse og det vert lagt til grunn at drifta vil gå i balanse året sett under eitt.

Bybanen

Budsjett på 49,6 mill. og forbruk 44,8 mill. kr. Mindre forbruk enn budsjett, men ein legg til grunn at dette vil jamna seg ut i løpet av driftsåret.

Oppsummering kostnader

Kostnadane totalt for Skyss syner eit forbruk på 666,3 mill. kr og eit budsjett på 677,5 mill. kr. Det er såleis godt samsvar mellom drift og budsjett på kostnadssida. Det er ingen kjente faktorar som tilseier at denne situasjonen vil endra seg utover i driftsåret. Fylkesrådmannen er nøgd med at det er god kostnadskontroll innanfor dette området.

SKYSS - inntekter

Budsjett pr. april er på 294,1 mill. kr og det er så langt inntektsført 278,7 mill. kr, ei mindreinntekt på 15,4 mill. kr. Den endelege inntekta for april er ikkje klar før rekneskapen er avslutta, men ein vil ikkje nå budsjettet på inntektssida. Dette skuldast fleire forhold. Det er nedgang i talet på selde einskildbilletter på 2,2 % i høve 2013, samstundes som det er auke i sal av periodeprodukt på 7,5 %. Då det er langt lågare gjennomsnittsinntekt på periodeprodukt enn på einskildbilletter, medfører dette reduserte inntekter. Denne overgangen frå enkeltbillett til periodeprodukt er langt kraftigare enn det som var lagt til grunn i budsjettet for 2014.

I tillegg til denne endringa i produktkjøp viser utviklinga i 1. tertial og:

- Ingen større overgang frå bruk av privatbil som flg. av nye bompengetakstar
- Redusert skineeffekt ved byggetrinn 2 i forhold til byggetrinn 1

Ut frå resultatet i 1. tertial kan inntektssvikten pga. ovannemnde forhold bli på inntil 20 mill. kr i 2014. Skulle overgangen frå enkeltbillett til periodeprodukt bli forsterka utover året, vil dette påverka inntektsprognosen i ytterlegare. Fylkesrådmannen vil kome attende til ei nærare vurdering av prognose for billettinntekter i 2. tertialrapport.

FYLKESVEGAR - vedlikehaldDrift

Samla på drift er det løyvd 359,3 mill.kr i 2014. Det er venta eit lite meirforbruk på knapt 0,3 mill.kr. Dette er knytt opp mot faste kontraktar.

Drift regulert gjennom faste kontraktar

Til disposisjon på denne posten er det 288,8 mill. kr i 2014. Her er det venta eit lite meirforbruk på 0,281 mill. kr som er knytt opp mot blant anna erstatningssaker og drift av venterom. Det er for tidleg å seia korleis kostnadane har vore i høve til vinterdrifta.

Drift øvrig

Til disposisjon på denne posten er det 70,5 mill. kr. Det er ikkje venta avvik på denne posten.

Vedlikehald

Samla på vedlikehald er det løyvd 101,6 mill.kr. Det er venta eit meirforbruk på 1,3 mill. kr i 2014. Dette er under posten «vedlikehald øvrig».

Vegoppmerking

Til disposisjon på denne posten er det 13 mill. kr. Det er ikkje venta avvik på denne posten.

Bru vedlikehald

Til disposisjon på denne posten er det 26 mill. kr. Det er ikkje venta avvik på denne posten.

Dekkelegging

Til disposisjon på denne posten er det 49,8 mill. kr. Det er ikkje venta avvik på denne posten.

Vedlikehald – øvrig

Til disposisjon på denne posten er det 12,75 mill. kr. Det er venta eit meirforbruk på 0,525 mill. kr. Det er lagt til grunn 1 mill. kr i meirforbruk på tiltak som vert gjennomført gjennom driftskontrakt 1206 Voss, medan det er mindreforbruk på 0,5 mill. kr på tiltak gjennom driftskontrakt 1105 Indre Ryfylke (dvs Etne kommune)

Kultur og idrett

Så langt fylkesrådmannen kan sjå i dag, vil Kultur- og idrettsavdelinga samla kunne styre mot balanse.

Positive og negative avvik i kostnads- og inntektsstraumane har si naturlege forklaring i at periodiseringa av større tilskotsutbetalingar (kostnader) og inntekter ikkje fell saman i tid. Dette jamnar seg ut gjennom året, og avdelinga følgjer fortløpande utviklinga gjennom året.

Avdelinga gjennomførte i april 2014 ei større flytting/rokkering av tilsette for å samla tilsette i eigen seksjon. Dette har generert ein del behov for byggemessige endringar og innkjøp av kontorutstyr og gjer at avdelinga i 2014 får investeringsutgifter som må takast over det ordinære budsjettet. Etter gjennomføring av Handlefridom I og II, er budsjettet for administrasjon redusert (kontor/innkjøp), så her vert det stramt.

Skatt og rammetilskot

Skatteinngangen i 2013 vart 82 mill. kr over det som var budsjettert. Fylkesrådmannen kan ikkje forskottere at skatteinngangen vert høgare enn det som er budsjettert i 2014. Skatteinngangen ved utgangen av februar 2014 låg nokre mill. kr under budsjett. Pr. utgangen av mars er skatteinngangen tilnærma prognosen/budsjett. I fjor på same tidspunkt var skatteinngangen omlag 20 mill. kr over prognosen.

Renter og avdrag

Fylkeskommunen oppnådde svært gunstige vilkår for lån som vart refinansierte eller hadde renteregulering i mars. Om det ikkje skjer større endringar i rentemarknaden resten av året, går det mot ei innsparing i netto renteutgifter i høve til budsjettet. Ei innsparing i storleiksorden 5 mill. kr bør vere realistisk.

Oppsummering

Prognosen for dei ulike områda kan oppsummerast slik:

	mill. kr
Politiske organ og adm.	0
Fellesfunksjonar (lønsavsetjing)	0
Opplæring	-5
Tannhelse	0
Regional utvikling	0
Fylkeskom. næringsverksemd	0
Samferdsel	-20
Kultur	0
Skatt og rammetilskot	0
Renter og avdrag	+5
Interne finansieringstransaskj	0
TOTAL	-20

Tertialrapporten etter 1. tertial viser eit meirforbruk på 20 mill. kr. Tabellen viser at det er innanfor samferdsel og opplæring det ligg an til meirforbruk, medan det for rentekapitlet ser ut til å gå mot ei mindre innsparing. Med tanke på at totalbudsjettet er vel 7 300 mill. kr er dette avviket lite.

Fylkesrådmannen foreslår ikkje å setja i verk tiltak på driftssida i samband med denne rapporten, men vil vurdere situasjonen etter 2. tertial ved utgangen av august.

Vurdering av risiko etter 1. tertial

I rekneskapsrapport pr. februar 2014 hadde ikkje fylkesrådmannen opplysningar om at det går mot store budsjettoverskridingar. Status har ikkje endra seg vesentleg sidan sist, men innanfor nokre område vil fylkesrådmannen følgje utviklinga nøye. Dette gjeld:

Samferdsel

- Tendensen til meir kjøp av periodekort og kjøp via mobil har halde fram og det kan isolert sett føre til omlag 20 mill. kr mindre billettinntekter i 2014 enn det som er budsjettet. Blir tendensen ytterlegare forsterka ut året kan avviket bli noko større.
- På utgiftssida er det totalt sett godt samsvar mellom driftsbudsjett og rekneskap pr. 1. tertial, men det er ein viss risiko knytt til følgjande postar:
  - o Utgifter til skuleskyss
  - o Samla restkostnad for innføring av setebelteordninga på buss
  - o Kompensasjon for tapte inntekter ved innføring av nasjonalt ferjekort
  - o Auka arbeidsgjevaravgift i distrikta

På nokre postar, til dømes under ferjedrift, er det eit mindreforbruk i forhold til budsjett. Avvik totalt sett er derfor små innanfor samferdsel.

Opplæring

Det knyter seg ein viss risiko til elevtalsutvikling til hausten, tal på lærekontraktar og korleis skulane tilpassar seg ny ordning for grenser for disposisjonsfond. Ut frå dei opplysningane fylkesrådmannen har i dag er prognosen at opplæringssektoren ser ut til å gå mot balanse eller eit lite underskot på opp mot 5 mill. kr.

Risikovurdering for andre store inntekts- og utgiftspostar:

- Pr. 1. tertial ligg fylkeskommunen omlag på prognosen når det gjeld skatteinntekter. Fylkesrådmannen kan ikkje forskottere at skatteinngangen vert høgare enn det som er budsjettert i 2014, men i rapporten etter 2. tertial ved utgangen av august, vil ein ha sikrere haldpunkt.
- Utviklinga i netto renteutgifter er positiv til no i år og ei innsparing på omlag 5 mill. kr bør være realistisk.
- For konsesjonskraft er prognosen at ein vil ende opp på det som er budsjettert.
- Lønsoppgjeret for kommunesektoren er ikkje avklart og det er for tidleg på året til å ha ei sikker prognose for pensjonsutgifter. Inntil vidare legg fylkesrådmannen til grunn at avsetjinga som er budsjettert vil halda.

Tabell som viser status pr. 1 tertial etter funksjonsgruppe (tal i heile tusen kr)

	Rekneskap apr. 2014	Årsbudsjett	Forbruk i % av årsbud	Prognose budsj.avvik	Rekneskap apr. 2013
Politiske organ og adm.					
Kostnader:	114 260	292 778	39,0 %		110 611
Inntekter:	-8 971	-13 143	68,3 %		-10 773
Netto	105 289	279 635	37,7 %	0	99 838
Fellesfunksjonar					
Kostnader:	8 374	135 323	6,2 %		8 887
Inntekter:	-19 456	-25 900	75,1 %		-1 727
Netto	-11 082	109 423	-10,1 %	0	7 160
Opplæring					
Kostnader:	1 031 877	3 102 955	33,3 %		1 001 726
Inntekter:	-132 327	-390 085	33,9 %		-157 288
Netto	899 550	2 712 870	33,2 %	-5 000	844 438
Tannhelse					
Kostnader:	104 229	275 857	37,8 %		105 580
Inntekter:	-30 648	-91 683	33,4 %		-29 117
Netto	73 581	184 174	40,0 %	0	76 463
Regional utvikling					
Kostnader:	50 384	268 283	18,8 %		84 039
Inntekter:	-48 108	-179 028	26,9 %		-55 769
Netto	2 276	89 255	2,5 %	0	28 270
Fylkeskom. næringsverksemd					
Kostnader:	16 000	50 000	32,0 %		17 440
Inntekter:	-40 949	-144 450	28,3 %		-57 791
Netto	-24 949	-94 450	26,4 %	0	-40 351
Samferdsel					
Kostnader:	842 060	2 719 885	31,0 %		805 679
Inntekter:	-315 822	-1 006 132	31,4 %		-314 535
Netto	526 238	1 713 753	30,7 %	-20 000	491 144
Kultur					
Kostnader:	100 952	302 869	33,3 %		106 229
Inntekter:	-40 129	-138 501	29,0 %		-31 164
Netto	60 823	164 368	37,0 %	0	75 065
Skatt og rammetilskot					
Inntekter:	-2 005 134	-5 710 250	35,1 %		-1 917 693
Netto	-2 005 134	-5 710 250	35,1 %	0	-1 917 693
Renter og avdrag					
Kostnader:	58 673	536 900	10,9 %		46 815
Inntekter:	-24 935	-59 550	41,9 %		-4 965
Netto	33 738	477 350	7,1 %	5 000	41 850
Interne finansieringstransaskj					
Kostnader:		73 900	0,0 %		
Netto		73 900	0,0 %	0	
NETTO FYLKET TOTALT	-339 670	28		-20 000	-293 816

